

РЕШЕНИЕ

№ 3515

гр. София, 26.05.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 20 състав, в публично заседание на 11.05.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Светлана Димитрова

при участието на секретаря Кристина Петрова и при участието на прокурора Ива Цанова, като разгледа дело номер **12856** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.203 и сл. от Административно-процесуалния кодекс /АПК/ във вр. чл.1, ал.1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди /ЗОДОВ/.

Образувано е по искова молба от [фирма], ЕИК:[ЕИК], със седалище и адрес на управление [населено място],[жк], [жилищен адрес] вх. "Б", ет.1, ап. № 25, представлявано от управителя В. А. В., чрез представител по пълномощие адв. М. С. от САК, с която при условията на обективно кумулативно съединяване са предявени искове с правно основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ срещу Националната агенция за приходите, за присъждане на обезщетение, в размер общо на 1 300 лв. за причинени вреди следствие на отменено наказателно постановление № F342370/16.11.2017 г., издадено от зам.-директор на ТД на НАП-С., в т.ч. имуществени вреди в размер на 300 лв., представляващи направени от ищеца разноски за заплащане на адвокатски хонорар при обжалване на наказателното постановление пред съда, както и обезщетение, в размер на 1 000 лв. за нанесени морални вреди на дружеството от служители на ответника през периода на обжалване на наказателното постановление, които го квалифицирали като нарушител, който отказва да заплаща публичните си задължения и негативизъм от търговските партньори на дружеството, ведно с лихва за забава върху претендираните главници, считано от 16.11.2017 г. до окончателното изплащане на сумата.

В о.с.з. исковите се поддържат от адв. М. С., която претендира присъждането на разноски по представения списък.

В исковата молба се сочи, че на 16.11.2017 г. зам-директорът на ТД на НАП-С. е издал Наказателно постановление № F342370, с което за нарушение на чл.38, ал.1, т.1 от Закона за счетоводството е наложил на ищцовото дружество административно наказание „имуществена санкция“, в размер на 300 лв. Ищецът е обжалвал наказателното постановление по съдебен ред. За защита пред касационната инстанция дружеството е ангажирало процесуален представител - адвокат, за което е заплатило хонорар в размер на 300 лв., което е основанието за претенцията за присъждане на причинени имуществени вреди. Твърди се също така, че обжалването е продължило една година и през този период ищецът е претърпял неимуществени вреди, в размер на 1 000 лв. Като такива се сочат отношението на служителите на ответника като към нарушител, който отказва да заплаща задълженията си, както и негативизъм и неприязън от търговските партньори.

В законоустановения срок от ответника е постъпил писмен отговор от 24.02.2022 г., с който оспорват исковите претенции по основание и размер. Твърди, че липсва нанесена вреда, както имуществена, така и неимуществена. Не се установява и причинно-следствена връзка между отмененото наказателно постановление и твърдените вреди. Претендира присъждането на юрисконсултско възнаграждение по представения списък, и прави възражение за прекомерност на адвокатския хонорар претендиран от ищеца. От процесуалния представител на ответника юрк. П. са депозиран писмени бележки на 12.05.2022г.

Представителят на СГП прокурор Ц. дава заключение, че исковата молба е основателна, но недоказана в претендирания размер.

Административен съд София-град, след като обсъди релевираните с исковата молба и отговора на исковата молба твърдения, доводите на страните в съдебно заседание, прецени събраните по делото доказателства по реда на чл. 235 ГПК, вр. чл. 144 АПК, намира за установено следното от фактическа страна:

На 19.07.2017 г. в ЦУ на НАП е получена информация относно юридическите лица, които не са подали годишен финансов отчет. Въз основа на тези данни и справка в Търговския регистър на 27.09.2017 г. е съставен АУАН № F342370, а въз основа на него на 16.11.2017 г. е издадено от зам.-директора на ТД на НАП-С. наказателно постановление № F342370, с което на [фирма] за нарушение на чл.38, ал.1, т.1 от Закона за счетоводството е наложено административно наказание имуществена санкция“ в размер на 300 лв. По жалба на дружеството в СРС е образувано н.а.х.д. № 813/2018 г. С Решение от 04.05.2018 г., постановено по горното дело от СРС – НО,131-ви състав, наказателното постановление е отменено. Това решение е оставено в сила от АССГ ,с решение № 5753/12.10.2018 г., постановено по к.н.а.х.д. № 6526/2018 г. От представения по к.н.а.х.д. № 6526 по описа на Административен съд София град за 2018 г. договор за процесуално представителство, правна защита и съдействие № 20 от 10.05.2018 г. (л. 13), инкорпориращ в съдържанието си и упълномощителна сделка, се установява, че ищеца е упълномощил адв. М. С. да му оказва правна защита и съдействие и да го представлява във връзка с образуваното к.н.а.х.д. № 6526/2018г. по описа на АССГ, като е договорено възнаграждение в размер на 300,00 лева. Налично е отбелязване в договора, че договореното адвокатско възнаграждение от 300,00 лева е платено от клиента в момента на неговото сключване.

Видно от съдебния протокол от открито съдебно заседание, проведено на 14.09.2021г. по к. н.а.х.д. № 6526/2018г. по описа на АССГ, ищцовото дружество е

било представявано от адв.М. С. ,която е претендирала разноски по представен списък/л.14/.

По делото е разпитан свидетеля В. С., който заявява, че: Познава ищеца от около 20 години, тъй като са близки приятели. Фирмата на ищеца е създадена за търговия онлайн със стоки, произведени в Китай и за разпространение в САЩ. От страна на Китай на дружеството трябва да се продават биопродукти, които да се доставят на американския пазар и се продават с помощта на платформата „А.“. След като управителят уведомил китайската страна, че е санкциониран от НАП, те счели, че фирмата е компрометирана и договорките се разпаднали. Китайците са много чувствителни и не могат да договарят с фирма, за която има и петънце съмнения. От страна на партньорите от САЩ също бил получен отказ, тъй като фирмата е опетнена и не искат да работят с нея.

Предвид установените факти, съдът формира следните правни изводи:

В съответствие с нормата на чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност. На основание чл. 4 ЗОДОВ обезщетението обхваща всички имуществени и неимуществени вреди причинени на гражданите и юридическите лица, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, независимо от това, дали са причинени виновно от длъжностното лице. Тъй като имуществената отговорност по ЗОДОВ е обективна, безвиновна, вината не е елемент от фактическия състав на отговорността. Искът се предявява срещу юридическото лице, представявано от органа, от чийто незаконосъобразен акт, действие или бездействие са причинени вредите (чл. 205 ал.1 АПК).

Деликтната отговорност по ЗОДОВ се отличава от общата деликтна отговорност досежно деликвента, както и досежно спецификата на причинната връзка – вредите трябва да са причинени при или по повод упражняването на административна дейност.

Основателността на иска предполага предварителното установяване на точно определени от законодателя кумулативно налични предпоставки: незаконосъобразен административен акт или незаконосъобразно действие или бездействие на административен орган или длъжностно лице на държавата или общината; този акт да е отменен по съответен ред; да е настъпила вреда от такъв административен акт, действие или бездействие; да е налице пряка и непосредствена връзка между постановения незаконосъобразен административен акт, действие или бездействие и настъпилата вреда. Деликтната отговорност на държавата/общината не се презюмира от закона, поради което в тежест на ищеца /по аргумент от нормата на чл. 154, ал.1 ГПК, вр. чл.144 АПК/ е да проведе главно и пълно доказване на всички елементи от фактическия състав на предявения иск, а за съда съществува задължение да приеме за ненастъпили тези правни последици, чийто юридически факт е останал недоказан.

Липсата на който и да е от елементите на фактическия състав обуславя неоснователността на предявения иск за обезщетение на неимуществени вреди /Решение № 13344 от 25.10.2012 г. по адм. дело № 1539/2012 г., III о. на ВАС и др./.

Съгласно т. 1 от Тълкувателно постановление № 2 / 2014 г. от 19.05.2015 г. на Върховния касационен съд и Върховния административен съд, делата по искове за вреди от незаконосъобразни наказателни постановления, действия и бездействия по налагане на административни наказания, включително и такива за присъждане на

разноски в производството по обжалване, са подсъдни на административните съдилища. Издаването на НП е последица от изпълнение на нормативно възложени задължения и упражнена административнонаказателна компетентност, законово предоставена на органите в рамките на административната им правосубектност, което по своето съдържание представлява изпълнение на административна дейност.

Предявеният осъдителен иск за имуществени вреди е процесуално допустим като предявен от активно легитимирана страна претендираща присъждане на обезщетение за вреди, причинени от незаконосъобразно наказателно постановление № F342370/16.11.2017 г., издадено от зам.-директор на ТД на НАП-С. срещу надлежен ответник – Националната агенция за приходите.

От доказателствата по делото се установява, че издаденото наказателно постановление № F342370/16.11.2017 г. е отменено с решение от 04.05.2018 г., постановено по н.а.х.д. № 813/2018 г. от СРС – НО,131-ви състав. Това решение е оставено в сила от АССГ с решение № 5753/12.10.2018 г., постановено по к.н.а.х.д. № 6526/2018 г. Следователно налице е незаконосъобразен административен акт, отменен по съответния ред от съда.

Видно от представения по к.н.а.х.д. № 6526/2018 г. на АССГ договор за правна помощ и защита ищцовото дружество е заплатило сумата от 300 лв. адвокатски хонорар за процесуално представителство по това дело. Това заплащане на адвокатския хонорар безусловно води до намаляване на имуществото на дружеството и представлява вреда. Съгласно тълкувателно решение № 1/15.03.2017 г. по т.д. № 2/2016 г. на Общото събрание на съдиите от първа и втора колегия на Върховния административен съд при предявени пред административните съдилища искове по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ за имуществени вреди от незаконосъобразни наказателни постановления изплатените адвокатски възнаграждения в производството по обжалването и отмяната им представляват пряка и непосредствена последица по смисъла на чл. 4 от този закон“.

Съгласно същото тълкувателно решение „съдът, спазвайки принципа на справедливостта и съразмерността, следва да присъди само и единствено такъв размер на обезщетение, който да отговаря на критериите на чл. 36, ал. 2 от Закона за адвокатурата – да е "обоснован и справедлив", т. е. да е съразмерен на извършената правна защита и съдействие и да обезщети страната за действително понесените от нея вреди от причиненото и от държавния орган непозволено увреждане, без да накърнява или да облагодетелства интересите на която и да е от страните в производството". Възнаграждението, платено от ищеца [фирма], не може да се определи като необосновано и несправедливо, тъй като стойността му е в разумни граници и не надвишава размера определен в чл. 7, ал. 2 от Наредба № 1 от 09.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения.

С оглед изложеното съдът намира, че са налице всички предпоставки на сложния фактически състав начл.1, ал.1 ЗОДОВ и искът за присъждане на обезщетение в размер на 300 лв. за причинени имуществени вреди е основателен и доказан по размер и следва да бъде уважен.

Основателността на главния иск за имуществени вреди обуславя основателността и на акцесорната претенция на ищеца за присъждане на обезщетение за забава в размер на законната лихва върху главницата от 300,00 лева, считано от 12.10.2018 г., когато с влязло в сила решението за отмяната на незаконосъобразното наказателно постановление, до окончателното изплащане на задължението. Заявената от ищеца претенция за присъждане на обезщетение за забава, в размер на законната лихва върху

главницата от 300 лева, считано от 16.11.2017г., е неоснователна и следва да се отхвърли. Съдът съобрази задължителните указания по т. 4 от Тълкувателно решение № 3 от 22.04.2004 г. на ВКС по тълк. гр. д. № 3/2004 г., ОСГК. Според тях при иск за вреди от незаконни унищожавани административни актове началният момент на забавата, съответно на дължимостта на законната лихва върху сумата на обезщетението, е влизането в сила на решението, с което те са отменени.

По допустимостта на иска за присъждане на обезщетение за претърпени неимуществени вреди съдът взе предвид следното:

До началото на новото хилядолетие съдебната практика последователно следва принципното становище, че неимуществени вреди могат да бъдат търпени само от физически лица. Характерът на вредите, изразяващи се в телесни и емоционални болки и страдания предполага съществуваща сетивност за възприемането им – сетивност, каквато юридическите лица не притежават, поради което не може да им бъде признато право на обезщетение за неимуществени вреди (решение № 29/10.03.2020 г. по гр.д. № 1690/2019 г. на ВКС – IV г.о.). До края на миналия век нашата практика и теория свързват неимуществените вреди с негативни психически преживявания, физически болки и страдания, душевни потискания, засягане на честта, спъване на развитието на личността и т.н., т.е. с всички негативни проявления в духовния живот на едно физическо лице, които то може да изпита. За да може субектът да претърпи неимуществени вреди, така както са определени от теорията и практиката, е необходимо да може самостоятелно да формира отношение към даден резултат. Склонна съм да приема, че юридическото лице, като субект, който действа чрез своите представителни органи, не може да формира всички тези психични отношения самостоятелно и отделно. Неговото волеобразуване е смесен процес, свързан със субективни, организационни и изчислителни правила. Юридическото лице няма своя психика, не може самостоятелно да формира отношение, неговата воля е изразена чрез неговите органи.

В поредица свои решения обаче Европейският съд по правата на човека признава правото на обезщетения за неимуществени вреди на юридически лица. Европейската конвенция за защита правата на човека и основните свободи е ратифицирана от Република България със закон, приет от Народното събрание на 31 юли 1992 г. (ДВ, бр. 66 от 1992 г.), в сила от 7 септември 1992 г., предвид което и по силата на чл. 5, ал. 4 от Конституцията на Република България е част от вътрешното право на страната, а нормите и имат предимство пред нормите на вътрешното законодателство, които им противоречат. Нормите на ЕКЗПЧОС следва да бъдат прилагани пряко от националните съдилища, които са длъжни да тълкуват тези на вътрешното законодателство в съответствие с възприетите стандарти в решенията на Съда по правата на човека.

Принципното разрешение за възможността неимуществени вреди да бъдат търпени от юридически лица е намерило отражение и в българското законодателство след 2000-та година. Съгласно чл.1 ЗОДОВ държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност, а съгласно чл. 4 от Закона, обезщетението е за всички имуществени и неимуществени вреди, пряка и непосредствена последица от увреждането. Възможност за присъждане обезщетение за причинени неимуществени вреди на юридически лица е предвидено и в чл. 631а ТЗ, чл.76а ЗМГО, чл. 95, ал. 2 вр.

с чл. 5 чл. 57а. от Закона за промишления дизайн, чл. 74, във вр. с чл. 3 от ЗЗДискр. Със Закона за изменение и допълнение на ЗОДОВ от 15 декември 2012г. считано от тази дата отговорността на държавата за вредите, причинени на граждани и на юридически лица от нарушение на правото на разглеждане и решаване на делото в разумен срок съгласно чл. 6 § 1 от ЕКПЧОС вече може да бъде ангажирана по съдебен ред. Обезщетението може да се търси само по реда на този закон, а не по общия ред (чл. 8, ал.1). Безспорно е, че активна процесуална легитимация в производството по чл.2б ЗОДОВ имат всички юридически и физически лица, които имат право да подадат заявление по реда на ЗСВ.

Европейският съд по правата на човека приема, че за да бъдат ефективно гарантирани правата по Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи, в полза на юридическите лица също следва да се присъжда парично обезщетение за неимуществени вреди. Неимуществените вреди, претърпени от такива дружества, могат да имат основания, които са повече или по-малко обективни или субективни. Съдът приема, че сред тези основания следва да се държи сметка за репутацията на дружеството, несигурността при взимането на решения, разрива в управлението на дружеството (за изчисляването на последствията от който няма точен метод) и макар и в по-малка степен, на причинените на членовете на управителните органи тревоги и безпокойство. В подкрепа на изложеното е и решението на ЕСПЧ по делото С. S.A. v. Р.. Съща теза е застъпена в решението по дело Т-88/09 от 8.11.2011 по казуса I. Srl v. Е. С., в което СЕС се произнася в подкрепа на правото на юридическите лица да получават обезщетение за неимуществени вреди. В по-новата съдебна практика на ВКС - Решение № 274/18.03.2019 г. по гр. д. № 5120/2017 г. на ВКС, ГК, IV г. о., както и Решение № 29/10.03.2020 г. по гр. д. № 1690/2019 г. на ВКС, ГК, IV г. о., Решение № 206/26.03.2019 г. по гр. д. № 4762/2017 г. на ВКС, ГК, III г. о., се признава правото на обезщетение за неимуществени вреди, причинени на юридическо лице.

С оглед изложеното съдът намира, предявеният осъдителен иск за процесуално допустим – подаден е от активно легитимирана страна, която твърди, че е претърпяла неимуществени вреди причинени от незаконосъобразно наказателно постановление № F342370/16.11.2017 г., издадено от зам.-директор на ТД на НАП-С., изразяващи се в уронване на престижа и доброто име, с което дружеството се ползва пред своите търговски партньори и срещу надлежен ответник.

Разгледан по същество искът е неоснователен и недоказан.

Първото посочено фактическо твърдение на което се основава искането на ищеца за присъждане на претендираното обезщетение - отношението на служителите на ответника към дружеството като към нарушител, който отказва да заплаща задълженията си, не се установява по делото нито от писмените, нито от събраните гласни доказателства. От друга страна от така предявената в исковата молба претенция не става ясно в какво именно се изразяват причинените на дружеството неимуществени вреди.

Второто фактическо твърдение посочено от ищеца на което основава претенцията си, е негативно отношение от страна на търговските му партньори. В тази насока се събраха данни единствено от показанията на разпитания свидетел С.. Той обаче не е служител във фирмата и няма непосредствени впечатления от търговската дейност на фирмата, а само пресъздава това, което му е казал неговия приятел – управителя на ищцовото дружество. Липсват преки доказателства за наличието на установени търговски отношения с чуждестранни съконтрахенти. Не е представено нито едно

писмено доказателство за съществуването на такива международни търговски отношения – договори, разменена търговска кореспонденция, фактури и т.н. Освен това чуждестранните партньори не може да не са били уведомени, че тази санкция не е влязла в сила и предстои обжалването ѝ пред съда, за да си правят окончателни изводи. С оглед горното съдът намира, че искът в тази му част е недоказан и следва да бъде отхвърлен.

В съответствие с нормата на чл. 81 ГПК съдът следва да се произнесе по претенциите на страните за присъждане на разноски.

Съгласно чл.10, ал.3 ЗОДОВ ако искът бъде уважен изцяло или частично, съдът осъжда ответника да заплати разноските по производството, както и да заплати на ищеца внесената държавна такса и възнаграждение за един адвокат, съразмерно с уважената част от иска. Ищецът е представил списък по чл. 80 ГПК, с който е заявил разноски в общ размер на 375 лева, включващ разноски за заплатени държавни такси в размер на 25 лева и адвокатско възнаграждение - 350 лв. Съдът намира за неоснователно възражението на ответника за прекомерност на адвокатския хонорар. Съгласно чл.7, ал.2, т.2 от Наредба № 1/2004 .на Висшия адвокатски съвет минималният размер на адвокатския хонорар е 321 лв. С оглед правната и фактическа сложност на делото и тъй като заплатения хонорар е почти в предвидения от наредбата минимум съдът не счита че неговият размер е прекомерен. Основателна е претенцията на ищеца за присъждане на направените разноски – държавна такса в размер на 25 лв.(подлежаща на възстановяване от ответника в пълен размер предвид нормата на чл. 10, ал. 3, изр. 1 ЗОДОВ), както и 81лв. адвокатски хонорар съобразно уважената част от иска.

Искането на ответника по представения списък по чл. 80 ГПК за присъждане на юрисконсултско възнаграждение на основание чл.10,ал.4 ЗОДОВ е допустимо и основателно и следва да се присъди юрисконсултско възнаграждение съразмерно с отхвърлената част от иска, в минимален размер, определен по реда на чл.24 от Наредбата за заплащането на правната помощ, в размер на 76 лв.

Мотивиран така Административен съд - София град, I-во отделение, 20-ти състав

Р Е Ш И:

ОСЪЖДА Национална агенция за приходите да заплати на [фирма], ЕИК:[ЕИК], със седалище и адрес на управление [населено място],[жк], [жилищен адрес] вх. “Б“, ет.1, ап. № 25 обезщетение за претърпени имуществени вреди, в размер на 300 (триста) лева, причинени от незаконосъобразно наказателно постановление № F342370/16.11.2017 г., издадено от зам.-директор на ТД на НАП-С., състоящи се в направени от ищеца разноски по обжалване на същото наказателно постановление по к.н.а.х.д. № 6526 по описа на Административен съд София град за 2018 г., ведно с обезщетение за забава в размер на законната лихва върху главницата от 300,00 лева, считано от 12.10.2018 г., до окончателното изплащане на задължението, като отхвърля претенцията за присъждане на обезщетение за забава в размер на законната лихва ,върху главницата от 300 лева ,за периода от 16.11.2017г. до 11.10.2018г., като неоснователна.

ОТХВЪРЛЯ предявения иск от [фирма], ЕИК:[ЕИК], със седалище и адрес на управление [населено място],[жк], [жилищен адрес] вх. “Б“, ет.1, ап. № 25 срещу Национална агенция за приходите за присъждане на обезщетение за претърпени неимуществени вреди, причинени от незаконосъобразно наказателно постановление № F342370/16.11.2017 г., издадено от зам.-директор на ТД на НАП-С., в размер на 1000/хиляда/ лева, ведно с обезщетение за забава в размер на законната лихва върху главницата от 1000 лева, считано от 16.11.2017г. до окончателното изплащане на задължението, като неоснователен.

ОСЪЖДА Национална агенция за приходите да заплати на [фирма], ЕИК:[ЕИК], със седалище и адрес на управление [населено място],[жк], [жилищен адрес] вх. “Б“, ет.1, ап. № 25 разноски по делото, в размер на 25 (двадесет и пет) лева и адвокатско възнаграждение в размер на 81 (осемдесет и един) лева.

ОСЪЖДА [фирма], ЕИК:[ЕИК], със седалище и адрес на управление [населено място],[жк], [жилищен адрес] вх. “Б“, ет.1, ап. № 25 да заплати на Национална агенция за приходите юрисконсултско възнаграждение, в размер на 76 (седемдесет и шест) лева.

Решението подлежи на обжалване пред Върховния административен съд с касационна жалба в 14 - дневен срок от получаване на съобщенията до страните, че е постановено.

СЪДИЯ: